

بیماری‌های قارچی یا درماتوفیت جزو بیماری‌های عفونی - مسری هستند که از منبع آلودگی (انسان، حیوان یا اشیا و گیاهان آلوده) به فرد در معرض خطر، منتقل و در لایه‌های سطحی و میانی پوست، موجب بروز ضایعه می‌شوند که با گذشت زمان، ضمن خارش تمایل به گسترش دایره‌ای شکل دارند. درماتوفیتها گروهی از قارچها هستند که برای رشد، به فولیکول مو آسیب وارد مینمایند و موجب واکنش از دید حساسیت و ایجاد ضایعه می‌شوند. افزایش پاسخ التهابی میزبان برای قارچ زیانبار است و بنابراین موجب رشد سطحی و در نتیجه ضایعات به صورت حلقوی دیده می‌شوند که در مرکز التیام یافته و در حاشیه آن التهاب وجود دارد.

عدم رعایت اصول بهداشتی و درمانی، عدم توجه به درمان کامل و سهل‌انگاری در مراقبت‌های پیشگیرانه از سرایت بیماری به دیگران از علل ابتلا به بیماری‌های قارچی است. لکه‌های ناشی از قارچ معمولا به رنگ قهوه‌ای روشن هستند و در ناحیه گردن، سینه و پشت و در بعضی موارد به صورت لکه‌های روشن تراز رنگ پوست دیده می‌شوند. لکه‌های ناشی از قارچ به ابعاد حدود دو یا سه سانتیمتر قطر داشته و حالت پوسته‌دهی مختصری نیز دارند. لکه‌های ناشی از قارچ در تمام رده‌های سنی دیده می‌شود. البته امکان بروز این بیماری در اطفال و جوانان شایع‌تر است. تشخیص این بیماری از طریق نمونه برداری از سطح پوست و بررسی آن به وسیله

میکروسکوپ امکان پذیر است. شکل ضایعات و شدت پیشرفت آن بستگی به نوع قارچ (انسانی یا حیوانی) دارد. شاید به همین علت باشد که گاهی این بیماری قارچی با بیماری‌های عفونی غیرقارچی اشتباه می‌شود و بیمار صرفا تحت درمان با آنتی‌بیوتیک‌های موضعی و خوراکی قرار می‌گیرد، در حالی که استفاده از داروی ضد قارچ در این شرایط ضروری است. اما قارچ علاوه بر نوع حیوانی و انسانی بر حسب محل بروز عفونت در بدن به انواع قارچ‌های سر، صورت، تنه، کشاله ران، مو، دست، پا و ناخن تقسیم می‌شود که هر کدام درمان‌های مجزا و مشخصی دارند، به طوری که قارچ مو به دلیل ایجاد کچلی دائم و قارچ ناخن به علت سرسختی و مقاومت، نیازمند درمان طولانی‌تر و جدی‌تری هستند، این در حالی است که نوع کشاله ران به دلیل ماندگاری کرم‌های ضد قارچ در آنجا بهتر و سریع‌تر به درمان پاسخ می‌دهد. بنابراین نوع درمان (خوراکی یا موضعی) بر اساس نوع قارچ و محل ضایعه، توسط پزشک متخصص تعیین می‌شود.

به نکات زیر توجه کنید:

۱- انجام یک آزمایش پوستی دقیق ضروری است و بسیار اهمیت دارد که نمونه برداری سطحی پوست در زمانی انجام شود که قارچ‌های زنده در سطح پوست به راحتی در دسترس هستند. از این رو، فرد مبتلا باید حداقل تا سه روز از مالیدن هر پماد ضد قارچ و حتی صابون و شامپو

در محل عفونت خودداری کند تا قارچ‌ها به راحتی برای آزمایشگاه در دسترس باشند زیرا گزارش منفی آزمایشگاه یعنی عدم درمان و پیشرفت بیماری و حتی ابتلای دیگران.

۲- لباس‌های نایلونی به علت ایجاد تعریق زیاد امکان ابتلا به قارچ پوستی را افزایش می‌دهند.

۳- استفاده نکردن از لوازم شخصی دیگران همچون حوله و لباس زیر

۴- جلوگیری از تعریق زیاد با استفاده از پوشیدن لباس‌های مناسب گشاد و نخی

۵- خودداری از شنا کردن در آب‌های آلوده.

۶- شیوع بیماری در دامداران، کشاورزان، مراکز جمعی و افراد ورزشکار به خصوص کشتی‌گیران بیشتر است.

۷- کسانی که تحت درمان با داروهای شیمی درمانی هستند یا خانم‌های حامله و افرادی که به دلیل بیماری‌های طولانی یا جراحی وسیع از ضعف جسمانی قابل ملاحظه‌ای برخوردارند، در معرض جدی این بیماری قرار دارند.

۸- افراد مبتلا به بیماری‌های آمیزشی و ایدز، در قسمت‌های مختلفی از بدن به فرم پیشرفته این بیماری مبتلا می‌شوند که درمان اولیه این افراد بسیار حائز اهمیت است.

۹- از آنجا که عامل ایجاد این بیماری نوعی قارچ است، باید درمان زیر نظر پزشک متخصص انجام شود.

۱۰- درمان ضایعات ناشی از قارچ اغلب با استفاده از شامپوها و داروهای پوستی و موضعی ضد قارچ انجام می‌شود. در

در مورد درماتوفیت چه می دانید؟

آدرس: خیابان وحدت اسلامی،

میدان وحدت اسلامی، بیمارستان

تخصصی پوست رازی

تلفن: ۵۵۶۳۰۸۵۳-۵۵۶۳۰۲۲۳

۵۵۶۳۰۱۷۴-۵۵۶۳۱۴۶۵

تلفن های گویای نوبت دهی تلفنی:

۵۵۶۰۹۹۵۱-۳

۵۵۶۹۶۷۰۵-۸

۵۵۶۳۰۶۶۸-۹

۵۵۶۳۰۶۶۵

پیامک: ۳۰۰۰۲۴۰

کمیته آموزش پرستاری و پزشکی

بیمارستان تخصصی پوست رازی

صورت گسترده بیماری، استفاده از داروهای خوراکی ضد قارچ نیز برای درمان ضروری است.

۱۱- دوره درمان این بیماری یک هفته تا ۱۰ روز است. برای درمان اصولی گاهی ممکن است به یک دوره طولانی تری نیاز باشد.

۱۲- نکته مهم در درمان این بیماری مسری، کامل کردن دوره درمان است زیرا علاوه بر بهبودی فرد، مانع از انتقال بیماری به دیگران می شود.

۱۳- در صورت سابقه حساسیت دارویی، به پزشک اطلاع دهید.

۱۴- برای بهبود علایم خارش طبق دستور پزشک می توانید از داروهای آنتی هیستامین استفاده نمایید.

۱۵- از ترکیبات گیاهی ناشناخته (موضعی یا خوراکی) به هیچ عنوان استفاده نکنید.

۱۶- از خاراندن ضایعات خودداری کنید، زیرا باعث زخمی و عفونی شدن پوست می گردد.

۱۷- تماس با گرد و خاک، گل و گیاه، حیوانات، پرندگان و فضولات آنها خودداری کنید.

منابع: Dermatology Bologna

چاپ سوم